

Pernes představuje totiž některé zcela nové informace o tehdejších poměrech v tomto nejchudším kraji Československa. Jedná se o zdařilé přiblížení celkového stavu a fungování společnosti tohoto rolnického kraje. Zajímavým způsobem je popisována neschopnost komunistických představitelů zlepšit zdejší sociální a pracovní podmínky a zároveň nebývalá houževnatost a odpor místních obyvatel ke kolektivizaci zemědělství. Nepokoje, které se váží k roku 1953, se v Prešovském kraji projevovaly především hromadným vystupováním z JZD. Komunistická strana nedokázala rozpadu kolektivních družstev zabránit. Prešovský kraj byl společně s Plzní jedním z míst, kde se v roce 1953 otrásla komunistická moc.

Publikace si zaslouží laickou i vědeckou pozornost. Především výše uvedené podkapitoly inovativním způsobem přibližují zkoumanou problematiku. Publikace jistě naplňuje své ambice, tj. podpořit vědomí o regionálních dějinách Plzně, a to v příhodný čas, kdy je město Plzeň městem kultury 2015. Není proto náhodou, že kniha byla již v době svého vydání v roce 2013 podpořena Odborem kultury Magistrátu města Plzně a Rady města Plzně.

Marie Fritzová

Josef URBAN, P. Josef Hynek. Životní osudy dvojnásobného vězně komunismu, Žebnice 2015, 58 s.

V letošním roce spatřila světlo světa útlá publikace Josefa Urbana o životě žebnického rodáka P. Josefa Hynka, významné osobnosti české katolické církve 20. století. Na základě studia archivních pramenů a vzpomínek současníků v ní autor vylíčil dětství a mládí J. Hynka, jeho studia na příbramském gymnáziu a posléze i přípravu na poslání kněze na Teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

Po vysvěcení prošel Hynek několika působišti v rodném regionu (Manětín, Kralovice, Obora), v roce 1925 vstoupil do řádu redemptoristů a v jeho službách pak strávil zbytek svého života. Patřil mezi nejvýznamnější představitele kongregace, většinu svého řádového života prožil v klášteře při kostele sv. Kajetána v Praze a vyvrcholení jeho kněžského působení přišlo v únoru 1946, kdy byl jmenován rektorem kláštera redemptoristů na Svaté Hoře u Příbrami.

Po únoru 1948 začal brzy pociťovat represe nastupujícího komunistického režimu. Byl pod permanentním dozorem Státní bezpečnosti a 2. února 1950 došlo k jeho zatčení pro pobuřování a urážky lidově demokratického zřízení. Byl internován a vyslýchán na Pankráci, pod fyzickým a psychickým nátlakem se doznal a byl společně s dalšími duchovními obžalován z velezrady. V procesu Pácha a spol. byl v lednu 1951 odsouzen Státním soudem v Praze na 12 let odnětí svobody, která strávil na Pankráci, Mírově, Leopoldově, a propuštěn byl až v květnu 1960 na základě amnestie prezidenta Novotného.

Během jeho pobytu v internaci došlo k zásahu bezpečnostních složek i na Svaté Hoře. V rámci Akce K byli svatohorští redemptoristé internováni v klášteře v Králíkách, ovšem tím perzekuce řádu na Svaté Hoře neskončila: při prohlídce kláštera nebyly nalezeny cennosti, které v minulosti svatohorskému poutnímu místu darovali různí donátoři a poutníci. Bezpečnostní orgány proto po ukrytém tzv. svatohorském pokladu dále pátraly,

vyslychaly duchovní a opět zatýkaly. V říjnu 1961 tak byl rok po svém propuštění na svobodu opět zatčen i J. Hynek...

Následovala vyšetřovací vazba v Bartolomějské ulici v Praze a vyšetřování bylo ukončeno v polovině prosince 1961. Před Okresním soudem v Příbrami se pak obvinění zodpovídali z činů, paradoxně označených jako „rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví“. Za tuto činnost soud J. Hynka v lednu 1952 odsoudil na pět let odnětí svobody, která strávil v Ruzyni, na Pankráci, Mírově a ve slovenské Ilavě. Odtud byl v listopadu 1964 propuštěn kvůli zhoršujícímu se zdravotnímu stavu na svobodu. Vrátil se do rodné Žebnice a v roce 1968 ještě nakrátko i ke kněžskému působení do Kardašovy Řečice, kde v říjnu 1973 zemřel.

Během žebnického pobytu se stýkal i s další významnou duchovní osobností Plzeňska, svým přítelem a spolužákem ze semináře Mons. Josefem Limpouchem.¹¹ Spojovaly je podobné osudy politicky perzekuovaných kněží i pobyt na severním Plzeňsku (Limpouch nalezl útočiště na faře v Potvorově).

Publikace je logicky uspořádaná, čtivě psaná a opatřená řadou zajímavých fotografických příloh. Jedinou její „vadou na krásu“ je absence odkazů na v textu zmiňované a hojně citované archivní prameny a další informační zdroje. I tak se však jedná o přínosnou biografickou studii o životě a díle osobnosti, která svým významem výrazně překročila hranice západočeského regionu.

Karel Řeháček

David JUNEK – Stanislav KONEČNÝ, Dějiny města Poličky, Polička 2015, 588 s.

Při kulatém výročí plných 750 let od založení půvabného východočeského věnného města českých královen Poličky vyšla reprezentativní a na první pohled monumentální monografie jejích dějin. Na první pohled, jelikož na ten druhý přece jen textu a ani stran není tolik, větší font písma (a silný papír) totiž vykonal při tvorbě recenzovaného „špalku“ své. Oba autoři, muzejník David Junek a archivář Stanislav Konečný, jsou v případě poličské historie jistě osobami z nejpovolanějších a oba také na tomto poli mají již nemálo publikačních výstupů, nejenou i společných, takže lze hovořit o opravdu sehraném týmu.

O prehistorickém osídlení oblasti se toho od nich moc nedovídáme (až na zmínku ke geobotanické problematice), podobně ani o době, která předcházela vlastnímu založení města v roce 1265, jež vzniklo asi na místě vsi poddané litomyšlskému klášteru. Význam termínu Police/Polička, ale čtenáři vysvětlují, a tím do budoucna v jeho povědomí zamezují zaměnění s kusem nábytku: Šlo o rovinu, přesněji o rovinku. Původ prvních osadníků není znám, předpokládají se však Němci, jelikož v bezprostředním okolí až do dob nejnovějších leželo Hřebečsko, německý jazykový ostrov. Překlad zakládací listiny v knize nechybí, což platí i pro citace dalších významných (i méně významných) historických dokumentů, jichž je někdy až příliš, resp. v příliš dlouhém podání, navíc bez odpovídajícího komentáře a interpretace, což je okaté mj. u roku 1989. Nicméně, zpět do středověku.

11] Anežka SUKOVÁ – Karel ŘEHÁČEK, *Muž pevný a čestný... Msgr. Josef Limpouch (1895–1965)*, Plzeň 2011, 66 s.